

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **G. G. C., s. r. o., C.** (pôvodne A. – G. P., s. r. o., B.), IČO: X., zastúpeného: Š. & P. s. r. o., so sídlom P., proti odporcom: **1. S. S., a. s., K.** IČO: X., **2. Z. B., spol. s r. o., M.**, IČO: X., **o zaplatenie 431 482,79 eur s príslušenstvom**, na dovolanie odporcu 1., 2. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. októbra 2011 č. k. 2Cob 11/2011-387, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. októbra 2011, č. k. 2 Cob 11/2011-387 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 25. 11. 2010 č. k. 23Cb 245/2010-351 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom, podaným na súd dňa 21. 06. 2010 domáhal proti odporcom v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 431 482,79 eur s prísl. titulom zmluvy o dielo č. 452/2008. Odporca v 1. rade pri svojom prvom úkone (odpor podaný dňa 05. 08. 2010) namietol nedostatok právomoci súdu konať podľa § 106 ods. 1 O. s. p. Odporca v 2. rade taktiež pri svojom prvom úkone (odpor podaný dňa 09. 08. 2010) namietol nedostatok právomoci súdu konať podľa §106 ods. 1 O. s. p. Súd prvého stupňa zistil, že vec sa má podľa zmluvy prejednať v rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva je platná, vec môže byť podrobená rozhodcovskému konaniu a odporcovia vyhlásili, že trvajú na prejednaní pred rozhodcovským súdom. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť tomuto na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podali odvolanie odporca v 1. a 2. rade v časti výroku o náhrade trov konania, keď podľa názoru odvolateľov súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. z dôvodu, že k zastaveniu konania došlo zavinením navrhovateľa. Navrhli uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a priznať odporcom náhradu trov konania, spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 25 888,50 Eur.

Odvolací súd uznesením zo dňa 11. 10. 2011 č. k. 2 Cob 11/2011-387 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi trovy odvolacieho konania nepriznal. Uznesením odvolacieho súdu zo dňa 16. 01. 2012 č. k. 2 Cob 11/2011-427 opravil výrok o trovách uznesenia Krajského súdu č. k. 2Cob/11/2011-387 zo dňa 11. 10. 2011 tak, že odporcovi v 1. rade a 2. rade trovy odvolacieho konania nepriznal a návrh odporcu v 1. a 2. rade na doplnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/11/2011-387 zo dňa 11. 10. 2011 v časti výroku o trovách zamietol.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že sa plne stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa. Napriek tvrdeniu navrhovateľa o predpojatosti Rozhodcovského súdu, svoje tvrdenie nedoložil žiadnymi relevantnými dôkazmi, a prisvedčil stanovisku odporcu v 1. rade, že dôvodom zaujatosti sudcu rozhodcovského súdu nemôže byť osoba jeho zriaďovateľa, ktorý v danej veci nerozhoduje. Odvolací súd ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka bola uzavretá platne, čo nepoprel ani navrhovateľ, kde sa účastníci jasne dohodli, že svoje spory, ktoré by mohli v budúcnosti vzniknúť, budú riešiť nimi dohodnutým Rozhodcovským súdom, ktorého rozhodnutie budú akceptovať, a podrobia sa mu. Trovy odvolacieho konania navrhovateľovi nepriznal, lebo napriek ich uplatneniu, tieto v zmysle § 151 ods. 1, 2 O. s. p. v zákonom stanovenej lehote nevyčíslil. V odôvodnení opravného uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 16. 01. 2012 súd uviedol, že odporca v 1. rade podal návrh na doplnenie uznesenia včas, a bude úlohou súdu prvého stupňa rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku v zmysle § 11 zákona č. 71/1992 Zb., preto nie je dôvod na vydávanie dopĺňajúceho uznesenia. Odporca v 2. rade podal návrh na doplnenie uznesenia oneskorene, preto jeho návrh na doplnenie uznesenia zamietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu zo dňa 11. 10. 2011, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu B. II č. k. 23 Cb 245/2010-351 zo dňa 25. 11. 2010 v časti trov konania odporcu v 1. a 2. rade, podali odporcovia 1, 2 v zákonnej lehote dovolanie s poukazom na to, že v konaní došlo k vadám podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko im ako účastníkom konania bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd nepreskúmal všetky napadnuté výroky prvostupňového rozhodnutia, nerozhodol o odvolaní dovolateľov, týkajúceho sa trov konania, pričom odvolací súd svoj postup nijako nezdôvodnil. Dovolatelia svoje dovolanie dôvodila aj s poukazom na nesprávne právne posúdenie veci. Majú za to, že dovolateľom vznikol nárok na vrátenie zaplateného súdneho poplatku za odpor v zmysle § 11 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch, nakoľko sa konanie zastavilo pred začatím pojednávania vo veci samej. O vrátení súdneho poplatku odporcom cestou daňového úradu mal súd rozhodnúť v uznesení o zastavení konania v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. Prvostupňový, ako i odvolací súd však neaplikoval príslušné zákonné ustanovenia a o vrátení súdneho poplatku zaplateného zo strany odporcov vôbec nerozhodol, a to napriek tomu, že rozhodovanie o vrátení súdneho poplatku vyplýva súdu z úradnej povinnosti.

Dovolatelia ďalej uviedli, že v prípade, ak by sa odporcom vracal súdny poplatok krátený o 1% v zmysle § 11 ods. 4 Zákona o SP žiadali odporcovia, aby bol na náhradu týchto trov (t.j. sumu, o ktorú sa súdny poplatok kráti) zaviazaný navrhovateľ v zmysle § 146 ods. 2 (prvá veta) O. s. p., resp. podľa § 147 ods. 1 O. s. p. Poukázali v tejto súvislosti na to, že dovolatelia neboli v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p. povinní trovy vyčísl'ovať, nakoľko ich výška vyplýva zo spisu.

Ďalej dovolatelia poukazujú na to, že absencia rozhodnutia súdu o vrátení súdneho poplatku a náhrade trov odporcov, ako i absencia rozhodnutia odvolacieho súdu o samotnom odvolaní odporcov, spôsobuje inú vadu konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkmi konania včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd, uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Ďalej prípustnosť dovolania proti uzneseniu upravuje ust. § 239 O. s. p., ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva

a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie prvostupňového súdu potvrdené.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 239 O. s. p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola odporcom 1, 2 odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanovených postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná

nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Dovolatelia predovšetkým namietali, že odvolací súd pochybil, keď v konaní o odvolaní odporcov nerozhodol a rozhodnutie neodôvodnil v odvolaní napadnutom výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

Podľa ust. § 151 ods. 1 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa ust. § 151 ods. 2 O. s. p., ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania, vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ust. § 151 ods. 4 O. s. p., ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd vyzve účastníka na vyčíslenie trov do troch pracovných dní od doručenia výzvy. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane.

Súd prvého stupňa vo veci samej vydal platobný rozkaz zo dňa 16. 07. 2010, č. k. 33 Rob 1278/2010-126, 176, ktorý napadli odporcovia v 1. a 2. rade odporom proti platobnému rozkazu zo dňa 04. 08. 2010. Z obsahu podaných odporov proti platobnému

rozkazu (bod X.) vyplýva, že odporcovia v 1. a 2. rade uplatnili nárok na náhradu trov konania, ktoré bližšie nešpecifikovali. Zo záznamu o zložení platby na č. 1. 219 a 220 vyplýva, že odporcovia 1., 2. zaplatili súdny poplatok za odpor každý vo výške 25 888,50 Eur. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 25. 11. 2010 konanie zastavil a nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov. V odôvodnení uznesenia o trovách konania poukázal bez ďalšieho na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Súd prvého stupňa nezdôvodnil, prečo odporcom uplatnenú náhradu trov konania v odpore proti platobnému rozkazu nepriznal. Proti uzneseniu súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania podali odvolanie odporcovia 1, 2 a navrhli zmenu napadnutej časti uznesenia tak, že odvolací súd prizná odporcom náhradu trov konania. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a odporcovi (opravným uznesením zo dňa 16. 01. 2012, č. k. 2 Cob 11/2011-427 opravil na „odporcovi v 1. rade a odporcovi v 2. rade“) trovy odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd v odôvodnení potvrdzujúceho uznesenia o odvolaní navrhovateľa a odporcov uviedol, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, stotožnil sa s právnym posúdením súdu prvého stupňa a odôvodnil nepriznanie trov odvolacieho konania navrhovateľovi (správne podľa výroku malo byť zrejme odporcom) z dôvodu ich nevyčíslenia v zákonnej lehote. Z obsahu uznesenia odvolacieho súdu je zrejme, že odvolací súd hoci potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu, ktorým tento rozhodol aj o náhrade prvostupňových trov konania účastníkov, vôbec v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania účastníkov riadil a z akého dôvodu rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania potvrdil, čím sa nevysporiadal s námietkami odporcov uvedenými v odvolaní. Vzhľadom na neodôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v časti prvostupňového rozhodnutia napadnutého odvolaním odporcov v 1. a 2. rade sa rozhodnutie odvolacieho súdu stalo nepreskúmateľným. Na uvedenom porušení práva odporcov na riadne odôvodnenie rozhodnutia odvolaním napadnutej časti rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O. s. p.) nemení nič ani uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 16. 01. 2012, č. k. 2 Cob 11/2011-427, ktorým odvolací súd rozhodol o oprave potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu a o návrhu odporcov na doplnenie uznesenia odvolacieho súdu v časti výroku o trovách, ktorý návrh zamietol z dôvodu, že o vrátení súdneho poplatku za podaný odpor odporcu v 1. rade rozhodne súd prvého stupňa a odporca v 2. rade podal návrh oneskorene. Túto vadu postupu odvolacieho súdu neodstránilo ani uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 25. 07. 2012, č. k. 23 Cb 245/2010-441, ktorým súd prvého stupňa vrátil súdny poplatok za odpor podaný odporcom v 1. a 2. rade krátený o 1%. Neodôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v odvolaní napadnutej časti rozhodnutia súdu

prvého stupňa, týkajúcej sa uplatnenej náhrady trov prvostupňového konania, malo za následok nepreskúmateľnosť časti tohto rozhodnutia.

Uvedeným postupom odvolací súd preto obmedzil odporcov v ich práve na spravodlivé konanie, v dôsledku čoho im uprel právo na spravodlivý proces a odňal právo konať pred súdom.

Treba tiež poukázať aj na skutočnosť, že o doplnení neprávoplatného rozhodnutia súd rozhoduje aj bez návrhu a viazanosti zákonnou lehotou, ktorú zákon vymedzuje pre podanie účastníka konania (§ 167 O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 243d O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2012

JUDr. Beata Miničová v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová